

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVEIETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Otthon ülő képviselők.

Kassa, febr. 21.

A képviselőházban most unalmas vita folyik. Nem érdemes, hogy aktiv politikus, a honatya, a sok-sok jeles tulajdonságok birtokosa, olyan szürke vitát végig hallgasson. Miről is van szó? A dolgozó Magyarország, a munkások sorsának biztosításáról. Egy olyan törvényről, melynek ismertetését elragadtatással hallgatta a világ első parlamentjének vendégjáró küldöttsége, az angol politikusok csoportja. Az angolok néhány óra alatt jobban ismerték meg az új törvényjavaslat horderejét, tartalmát, mint a magyar képviselők kétharmad része. Ezeket az urakat nem érdekli a szociális gondoskodás, ezeknek az uraknak a munkásbiztosítási törvény tárgyalása nem elég érdekes, felé se mennek a háznak. És ez okból megesisik az a szégyenletes csufság, hogy a „szeretet törvénye“ határozatképtelen ház előtt lassu szürkeségben csinalódik, a legnagyobb részvétlenség mellett. Mi, akik messziről, más perspektivában látjuk az eseményeket, komoly megütődéssel regisztráljuk a szomorú tünetet. Hát odáig sülyedt a magyar parlament színvonala, hogy csak politikai botrányok iránt fogékonyak a képviselők? Hogy csak a leleplezés, intrika, mások gyalázása hártja őket a képviselőház ülésébe? Komoly munka, mely elsőbbsen tartalmaz tudást, ítélőképességet kíván, komoly munka nem érdekli a honatyaikat?

Hiszen a munkásbiztosítási törvény minden paragrafusa oly fontos, hogy megérdemli azt a bizonyos nagy előtanulmányt, melylyel Rakovszky Stefi aposztrofálta a képviselők beszédének értékelését. Hol vannak azok a bizonyos előtanulmányok hát, hol van az a tudás, melyet az ifju sajtómunkások észszel föl nem érnek, nyomon nem követhetnek?

A folyosói pletykákban, a heccek rendezésében talán, melyre más modorral tekint a józan elme?

Patvarba hát, ki a tudással!

Haljuk a vitát, az érvekben bővelkedő, okos, beszédek. Csakhogy

tartunk tőle, hogy erre ugyan sok nem kerül. És azt kell hinnünk, hogy a parlament tulnyomó többsége az intelligencia oly fokán áll, hogy ha akarna is nem tud hozzá szokni a javaslatához. Ha már lehetetlent követelni nem szabad, legalább egyet várhat az ország. Ne tüntessen részvétlenségével a magyar parlament. Ha felszedik a napidíjat, tartózkodjanak is a képviselőházban. Nem a miniszteri előszobákban, nem a folyosón, nem a buffetben, hanem az ülés-teremben. És ha már katalogust nem olvasnak közölje naponta a hivatalos lap, feltűnő helyen azon képviselők nevét, akik jelen voltak s azokat, kik igazolás nélkül távolmaradtak.

Lássá az ország népe, kik dolgoznak és kik a henyék, kik érdemtelenek arra, hogy elfoglalják a törvényhozói széket. Ez a módszer talán észretéri a magyar választó közönséget. A képviselőház nem az intrikák darázsfészke, hanem dolgozó szellemi előkelőségek munkásotthona lesz.

Az új városháza kérdése.

Uj lesz-e, vagy csak megújhódik?

A kutyából nem lesz szalonna.

Napról-napra élénkebben kolportálják az új városházáról szóló híreket. A közvélemény teljesen magáévá tette Eder Ödön ama kijelentését, hogy Kassának foglalkozni kell a városi székház átépítésének eszméjével, mert a mostani székház immár égetően sürgőssé teszi e kérdés megoldását. A polgármester ugyan csak arról beszélt még, hogy a mostani városháza kibővítéséről van szó, melyet a tőszomszédságában álló két ház egyikének hozzáépítésével kell lehetővé tenni, de nem hisszük, hogy a polgármester ezzel olyan elvi álláspontra helyezkedett volna, mely eleve kizár minden más megoldási módozatot. Inkább úgy vagyunk hajlandók értelmezni e szavakat, hogy azoknak egyelőre csak az volt a céljuk, hogy a bizottsági tagok figyelmét felhívja a kérdés fontosságára és figyelmükbe ajánlja az élénk érdeklődést, de korántsem mondta ki a polgármester ezzel az utolsó szót.

Hiszen ha meggondoljuk, hogy mennyi költségbe és áldozatba kerül a tőszomszédos házak bármelyikének is a megszerzése, továbbá, hogy milyen összegeket emészt fel azoknak a kiépítése, valamint a mai város-

házának két emeletessé alakítása, és a ezzel szemben figyelembevesszük, hogy minden áldozat és költségpazarlás mellett is csak két régi, toldott-foldott épületből tákolunk össze egy székházat, akkor lehetetlen, hogy e tervet tetszetősnek találjuk. És bárhogy fognának is mesterkedni az építészek, a régít nem lehet ujjá varázsolni, mert a mai városháza, meg a szomszédos házak mindegyike olyan állapotban vannak, hogy még gondolni sem lehet arra, hogy jelentékeny pénzáldozat árán is, valami elfogadható nyujtanának.

Ellenben igenis arra kell törekednünk, hogy a fejlődő Kassa jövődó középpontján az Erzsébet-teren építsünk egy alapjából új és célszerűen tervezett, modern, szép városházat, mely egyik büszkesége legyen Kassának. Erős meggyőződésünk, hogy reális számítással ezt jutányosabban lehet elérni, mint a régi, ódon falak meddő megfiatalítását.

Módja is lesz rá a városnak, ha értékesíti a semmit sem jöve delmező holt tőkét, ha tudad a parlagon heverő Ferenc József-teri laktanyán, a főutcai mértékhitelítő épületen, a kovács-utcai tűzoltólaktanyán, a Feketesas épületen. Az új városházába befektetett tőke sokszorososan hozná meg a hasznát és ha emellett az általunk jelzett helyen is épülne fel az új palota, ez az Erzsébetváros rohamos ki-fejlesztését is jelentékenyen előmozdítaná.

Harc a szikszói mandátumért.

Izgalmas jelölő-értekezlet.

Nem tudtak megegyezni.

Bárczay Sándor és Komjáthy Béla a jelölt.

Szikszó, febr. 21.

(A Napló tudósítójától.) A szikszói választókerület 48-as és függetlenségi pártja tegnap délután újabb értekezletre gyűlt össze, hogy a jelölt személyét illetőleg döntő határozatot hozzon. A megegyezés nem sikerült, a párt egyöntetű határozatot nem hozott, hanem izgalmas jelenetek után a választók két pártra szakadtak. Az egyik párt élén Csoma István pártelnökkel Bárczay Sándor bárcai földbirtokos mellett foglalt állást, a másik párt Michnay Bertalan vezetése mellett Komjáthy Béla, volt országgyűlési képviselőt öhajlja megválasztani.

Megjegyzendő, hogy mindkét párt jelöltje 48-as és függetlenségi programmal lép fel.

Putnoky Sándor főszolgabíró, aki tegnapig még nem határozott a jelölés elfoga-

Ma, pénteken este 8 órakor

nagy Bioszkop-előadás

a ROYAL vendéglő télikertjében terített asztalok mellett. Belépődij nincsen.

dása dolgában, az utolsó percben kijelentette, hogy nem aspirál a kerület mandátumára. Elhatározásának indoka bizonyára abban rejlik, hogy közhivatalnoki állásáról, a törvény előírta módon a választás határnapjáig már le nem mondhat.

A szikszói 48-as és függetlenségi párt értekezletére több száz főnyi választó gyűlt egybe a városháza nagy termében. Csoma István pártelnök a gyűlést megnyitva lelkes szavakkal Bárczay Sándor földbirtokost ajánlotta. Ezután Sebők Ferenc dr. szikszói ügyvéd, a párt jegyzője bejelentette, hogy tiszteről lemond, mert a pártelnök, mielőtt az értekezlet döntött volna, Bárczay Sándor ajánlotta a kerület jelöltjéül. Hasonló okból lemond Michnay Bertalan alelnök is, s egyuttal jelöltül ajánlja Komjáthy Béla volt országgyűlési képviselőt. Hosszabb beszédben utal arra, hogy ha nem tudtak kerületbeli jelöltet kapni, akkor országos nevű politikus számára adják a mandátumot.

Ezután a Komjáthy hívei nagy lármával kivonultak a tereméből s a központi szalóda termében tolytatták a jelölést. Michnay Bertalan itt újabb beszédet mondott s méltatta Komjáthy érdemeit, aki 1875. év óta tagja volt a függetlenségi pártnak s csak az utóbbi választáson bukott ki a parlamentből. Ezután Komjáthy embere, a ki már napok óta korteskedik a kerületben, ismertette Komjáthy Béla politikai egyéniségét a választók előtt. Az értekezletből Komjáthy Bélához Michnay Bertalan, Szalánczy József s mintegy 300 választó aláírásával ellátott sürgönyt küldtek, melyben felkérlik a jelöltség elfogadására s meghívják, hogy programbeszédet tartson.

Bárczay Sándor pártja Csoma István pártelnök, a kerület intelligenciájának és számos választó jelenlétében a városháza termében folytatta tanácskozását. Elhatározták, hogy ma délután 80 tagu küldöttséggel felkeresik Bárczay Sándort Bárczán s felkérlik a jelöltség elfogadására.

A küldöttség ma délből megérkezett Kassára s kocsin kivonultak Bárczára.

Barabás leleplezése.

Válasz Vörös Lászlónak.

Nem volt szó a darabontokról.

Kossuth Ferenc a parlament színe előtt cáfolta meg azt a haladóparti ráfogást, hogy ő hajlandó lett volna Vörös Lászlóval kormányt alakítani. Erre a nyilatkozatra Vörös azzal válaszolt, hogy Méray-Horváthra, a béke egyik közvetítőjére hivatkozott s igaznak jelentette ki a haladóparti állításokat.

A haladóparti ráfogásokra véglegesen rácsafol Barabás Béla, a ki Mérayt Kossuthhoz vezette s részt vett a tárgyalásokban. Nyilatkozott egy újságíró előtt az akkori béketárgyalásokról s féltreérthetetlen világossággal leleplezte a haladók részéről terjesztett valótlán híreket. Ime nyilatkozata:

A Budapesti Napló közleményeit olvasom és őszintén szólva, nem látok okot arra, hogy e cikkekre vonatkozólag nyilatkozzam. Ami a cikkben igaz volt, azt ugyanis nyilvánosságra hozták már, ami pedig nem igaz, arra nem akarok reflektálni. A mai nap folyamán már két budapesti lap fordult hozzám telefon útján azzal a kéréssel, hogy nyilatkozzam nekik, de kívánságukat nem teljesítettem. Annyit azonban mondhatok, hogy még a mai nap folyamán levelet fogok írni Kossuth Ferencnek, mely levélben közlöm vele, hogy én, ha ő szükségesnek tartja, kész vagyok arra, hogy a képviselőház nyílt ülésen a békekötés autentikus történetét és

összes előzményeit följegyzéseim alapján ismertessem. (E szavaknál Barabás egy vastag, sűrűn teleírt naplóra mutatott.) De tekintet nélkül arra, hogy ismertetni fogom-e az áprilisi békekötés részleteit, vagy sem, kijelenthetem, hogy a közlemények azon része, mely szerint arról lett volna szó, hogy a Fejerváry-kormány három tagja is belép a kabinetbe, nem felel meg a való tényállásnak.

Lehetséges ugyan, hogy Méray-Horváth Károly a békerervnek ama részét, hogy három függetlenségi és három az általános választójog elvét valló hatvanhetes politikus neveztessek ki miniszterré, így interpretálta, de ez csak az ő egyéni nézete lehetett, mert sem Kossuth Ferenc által, sem az én részemről nem bízott meg azzal, hogy a Fejerváry-kabinet több tagjának az új kormányba való belépését indítványozza.

Méray-Horváth Károly ez ügyben a következő nyilatkozatot adta írásban „A Nap” munkatársának:

Barabás Béla azon kijelentése, hogy nem volt arról szó, hogy a Fejerváry-kabinet három tagja részt vegyen az új kabinet-alakításban, valamint hogy a velem folytatott tárgyalásokon ilyen értelmű nyilatkozat sem Kossuth, sem Barabás részéről nem történt, megfelel a valóságnak.

Kalandok.

Veszélyes borotválkozás.

(Lapunk barátja elbeszélése.)

Lapunk barátja ma minden kopogtatás nélkül, fél arcán erősen beszappanozva és nyakában egy fehér borbélyszalvétával, ajtóstul rontott be szerkesztőségünkbe. Fél arcáról, mely simára volt borotválva leírhatatlan rémület tükröződött le, másik fél arca a vastag szappanréteg miatt láthatatlan volt. Szemei vadul forogtak, keble zihált, mint a regényekben, szóval érthető feltűnést keltett szerkesztőségünkben.

Miután megsemmisülten rogyott a fal mellett álló makulaturpapirosra, szótlanul bámult maga elé és nyakát tapogatta. Mi kíváncsian álltuk körül, de ő sűrű faggatásainkra sem válaszolt, mire mesterséges légzés alkalmazását határoztuk el. Erre megdölgölte magát és siri hangon a következő kalandját mondta el:

Szokott reggeli borotválkozásomat végezte rajtam a segéd itt a szomszédos borbélyteremben. A mellettem levő széken egy különös kinézésű, szikár férfit borotváltak, aki beléptemkor még egy széken ülve várakozott, míg rá kerül a sor. Már akkor is iszonyu benyomást tett rám midőn szuró tekintetével a szemembe nézett. Megborzadtam és sietve fordultam el tőle, ekkor a szemben lévő tükörből világosan láttam, hogy elégedetten vihog. Tetszett neki, hogy megijesztett a nézéseivel.

Azután egyszerre került ránk a sor. Engem már félig megborotváltak, amikor rémes kiáltás süvített végig a szobán, majd a különös ember vérező nyakkal ugrott fel a székről, míg az őt borotváló segéd halál-sápadtan zuhant a földre. Megrémülve néztük a szerencsétlen embert, kinek nyakából erősen ömlött a vér. A gyorsan előhívott orvos bekötözte a sebet, mely elég hosszú és mély vágás volt éppen az ütőér mellett.

Az üzlettulajdonos magából kikelve szidta a szerencsétlen segédet, ki vértelen arccal, bambán nézte a történeteket, majd hirtelen sirva fakadt és el-eicsukló hangon mondta, hogy ő nem birt ellentállani, neki meg kellett vágni ezt az urat. Azt hittük, hogy örültem van dolgunk és már a men-

tőkért küldtünk, mikor a különös ur megszólalt:

„Uraim, az a fiatalember ártatlan. En szuggeráltam neki, hogy vágjon meg. Egy idő óta, észrevettem, hogy valami rendkívüli befolyással bírok az emberekre és irányítani tudom akaratukat a pusztán nézéssel. Ez mulattatott és borotválkozás közben erősen arra gondoltam, hogy ez a segéd engem meg fog vágni. Eleintén megremültem, hogy csakugyan megvághat, de azután nem bírtam szabadulni e gondolatától és — megtörtént. A fiatalember ártatlan.”

Megkönnyebbültünk mindannyian, s mikor az idegen távozott, leültem, hogy tovább borotváljanak. Egyszerre, azonban az jutott eszembe, hogy a segéd engem meg fog vágni. Idegesen fészkelődtem székeimen, nem bírván szabadulni e gondolatától, egyszerre pedig úgy éreztem, hogy el van vágva a nyakam. Felugrottam, — s most itt vagyok. Soha többé ez életben nem borotválkozom! Szakált fogok növeszteni, ha addig élek is.

Szíves készséggel bocsájtottunk lapunk barátjának vizet a rendelkezésére, ki felkötött arccal izgatottan távozott.

Kráter.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

— Fővárosi tudósítók telefon jelentése. —

Képviselőház ülése.

(A tanítók fizetésrendezése. — A munkásbiztosítási javaslat.)

Budapest, febr. 21.

A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl, aki az ülést pontban 10 órakor nyitotta meg.

Napirend előtt Hock János Bredicianu tegnapi beszédére reflektálva kijelenti, hogy a románok egész Krassó-Szörény-megyében állandóan izgatnak. A nép nem tudja megkülönböztetni az igazságot a hazugságtól.

Ezután Apponyi Albert gróf kultusz-miniszter betérjeszti az állami, községi és felekezeti tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatokat.

Kijelenti, hogy e javaslatokat már február elsején akarta betérjeszteni, de azok a statisztikai hivatal miatt késtek, mert sok fontos adatot csak későn bocsátott a hivatal birtokába.

Kéri a javaslatokat a közoktatásügyi bizottsághoz utasítani.

Elnök javaslatára a Ház kimondotta, hogy a közoktatásügyi bizottság hoinap délután vegye a javaslatot tárgyalás alá.

Ezután áttértek a

munkásbiztosítási

törvényjavaslat tárgyalására.

Szterényi József államtitkár és Pető Sándor felszólalásai után

Kossuth Ferenc szólalt fel, visszautasítva azt a vádat, hogy nem képviseli a munkások érdekeit.

Zakariás és Ernst Sándor beszéltek eztán.

A Ház Zakariás módosítását elfogadta.

Az ülés folyik.

KOMLÓS JÓZSEF és TÁRSA Kassa fő-utca 45. szám II. em. Férfiruhaszabóság, egyházi és egyenruházati intézete.

Az orosz választások.

A megrettent kormány és cári udvar.)

Pétervár, febr. 21.

A дума-választás eddigi eredménye a kormány körében és az udvarnál a legnagyobb fokú rémületet keltette. Tegnap rendkívüli kormánytanács volt, amelyen a kormány tagjain kívül 2 magasrangú udvari méltóság is résztvett.

Odessza, febr. 21.

A tegnapi дума képviselőválasztáson óriási többséggel megválasztották a zsidó származású Barth Oszkárt, aki a kadettpárt jelöltje volt.

Letartóztatott család.

Budapest, febr. 21.

A budapesti rendőrség ma letartóztatta Czudy Gyula notorius csalót, aki kiadta magát több napilap képviselőjének és különböző családokat követett el.

UJDONSÁGOK.

— **Günther Antal igazságügyminiszter Iglón.** (Tudósítónk táviratozza.) Ma reggel 8 órakor érkezett meg Günther Antal igazságügyminiszter Iglóra. Kassán Bartsch Gusztáv, az iglói 48-as és függetlenségi párt elnöke várta s kísérte el Iglóig. A pályaudvaron nagyszámú polgárság élén a városi képviselőtestület és a városi tanács *Folgens* Cornéi polgármester fogadta, lelkes üdvözlő beszéddel, melyre *Günther* igazságügyminiszter szívélyes hangon válaszolt. Ez után a polgármesterrel egy kocsin a városi vigadóba hajtatott, a diszes fellobogózott utcákon. A választás reggel 8 órakor kezdődött, egy félóra múlva a választási elnök miután *Günther* Antal igazságügyminisztert egyedül jelölték, kihirdette a választás eredményét, mely szerint a kerület egyhangulag megválasztott képviselője Günther Antal. Utána nagy számú küldöttség élén a választási elnök felkereste *Günther* Antalt a Vigadó nagytermében, s átadta a mandátumot. Déli 11 órakor a Vigadóban háromszáz terítékű bankett volt, melyen lelkesen ünnepelték a kerület képviselőjét. *Günther* Antal a délutáni gyorsvonattal Kassán keresztül Budapestre utazott.

— **Betörés.** Weinberger Jakab fogorvos Kossuth Lajos utcai lakásának előszobájából — f. hó 19-én este — a ruhaszekrény feltörése után mintegy 120 korona értékű ruhát elloptak. A rendőrség a lopott holmit megtalálta egy zsidóháznál s az eláruló Sepper József vízvezeték munkást elfogta. Sepper tagadja a betörést és azt mondja, hogy egy pincértől vette a holmit. A vizsgálat folyik.

— **Betörési kísérlet.** Friedmann Salamon Kossuth Lajos-utcai üzletének udvari bejáratát egy ismeretlen tettes feltesztette, de a helyiségbe behatolni nem tudott, mert egy keresztvassal megerősített ajtó útját állotta. Ezzel a betörési kísérlettel is az elfogott Sepper gyanúsítottatik.

— **Laub István zongora művész hangversenye** a Schalkház szálló disztermében f. hó 24-én, vasárnap este lesz. A kik múlt évi hangversenyén jelen voltak, bizonyára élénken emlékeznek még arra a briliáns játékra s mély felfogásra, a mely e fiatal virtuóznál mindenkit bámulatba ejtett. Ez évi

hangversenye óriási válogatott programot ölel fel. Képvisele van Bach, Beethoven, Chopin, Schumann, Schubert, Chorin és Liszt jelesnél jelesebb műveikkel. Felhívjuk a zenei eseményre Kassa városzenekedvelő művelt közönsége figyelmét. Jegyek Vitéz A. könyvkereskedésében kaphatók.

— **Aprított fa eladás.** A városi tanács elhatározta, hogy az aprított vegyes tűzifát félméterenként is fogja 4 koronájával árusítani. A vásárlók azonban maguk tartoznak a fuvarozásról gondoskodni.

— **Állatkinzás.** Mindennap részestülhet az utcán járó-kellő közönség egy-egy brutális állatkinzás látványában. Leginkább az egylovas talyigások szolgálnak ilyen botrányos látványossággal Roskadásig megrakodva tűzifával, egy sovány gebét nyaggnak a a rögös, havas uton, melyen két ló is alig boldogul. Ajánljuk a rendőrség figyelmébe e brutálításokat, melyeknek nem szabad egy ilyen városban, mint Kassa megtörténni.

— **A Kazinczy-kör március 15-iki ünnepéje.** A Kazinczy-kör, tegnapi választmányi ülésén elhatározta, hogy március 15. d. u. 4. órakor a Schalkház szálló nagytermében fogja a szokásos hazafias ünnepet megtartani. Az ünnepi beszédet L. Nagy Olivér kassai jogakadémiai tanár, a kör titkára fogja elmondani. Ezután egy szavaltat és zeneszámok lesznek. Megkéri egyszerűsmind a jogászfogást is a kör, hogy ünnepélyét ezt követőleg a honvédszobornál tartsa meg.

— **Szerelmi dráma.** Sóskuton Kuzsel András földmiveslegény belopódzott Weisz Ferenc kocsmáros 17 éves Katalin leányának hálószobájába és a leányt megölte, azután önmagát lötte agyon. Kuzsel András szerelmes volt a leányba és feleségül akarta venni, de a leány szülei ellenezték a házasságot.

Színház, művészet.

Heti műsor.

Csütörtök, febr. 21-én, A tolvaj.

Pénteken, febr. 22-én, A tolvaj.

Szombaton, febr. 23-án, ujdonságul először: Rab Mátyás. Daljáték 3 felv.

Vasárnap, febr. 24-én, d. u. Mária bátyja. Népszínmű 3 felv. Este, Rab Mátyás.

A tolvaj.

Henry Bernstein színműve.

A kassai Nemzeti Színház tegnapi bemutatója.

A jászol és a Baccarat szerzője ezzel a színművel egy igen érdekes trilogiává kerékkeltette ki a kulturális perverzításokról megalkotott felfogását. Mind e három színműnek az alapeszméjét u. i. a műveltség visszasságából meríti Bernstein, mely visszasságok nem természetellenesek, hanem elfajulásai az egészségesen fejlődő kulturális érzéknek.

A jászol hősnőjét a perverzítás ama fajtája sodorja összeütközésekbe, mely az irodalmi és művészeti eszmények felreértésében nyilatkozik meg. Eveline a költői képzelet szülte ideális férfit keresi s ezért hagyja el családját, melyhez azután csalódottan, és kiábrándultan tér vissza.

A Baccarat hőse, Róbert az irreális alapon nyugvó egzisztencia visszasságát testesíti meg. Róbert az életet csak arról az oldaláról ismeri, melyen az élvezetek hajhászására nyílik bő alkalmak s ezért, hogy tovább is folytathassa ezt az életét, gazságra is vetemedik. Mikor pedig úgy látja, hogy élvadás életét tovább nem tarthatja fenn a szokott könnyedséggel, nyugodtan választja a halált. A szeretőjéhez fűződő és a mélyebb erkölcsi alapot nélkülöző viszony kötelekeit pedig minden felelősségérzet nélkül szakítja el. Ez a férfi irreális gondolkozásának a következménye.

Ezek után tisztán vehetjük észre azt a kapcsolatot, mely a Tolvaj Irányzatosságát köti hozzá a két színműhöz. Ha ott a nő és férfi visszas kulturális felfogása nyer külön-külön kifejezést, emíttlen e perverzítások a maguk kölcsönös egymáshatásában jelentkeznek. Ugyanis a házastársi viszonyok azt az alakját tárja szemünk elé Bernstein, ahol a házastársakat nem köti össze egyéb, mint ami esetleg összehozta őket. Vagyis azokat a lelkeket vetkőzteti előttünk mezelenre, akik egybekeléstük óta nem mentek át azon a természetes változáson, mely a hitvestársakat a mulandó érzékiségen kívül erősebb szálakkal fűzi egymáshoz.

Az asszonyok lázas erőfeszítéssel kell arra ügyelni, hogy férje tetszését állandóan a maga számára kösse le, vagyis napról-napra újból kell meghódítania a saját férjét, nehogy ez másban keressen és találjon tetszést. Ez tehát egy, a férfi magatartásából a nőre átragadt olyan perverzítás, mely ökvetlen kiüt valamilyen erkölcselenség képében. Ez esetben lopott az asszony, hogy a lopott pénzből a férjének tetsző módon öltözködhessék, de épen így el is adhatta volna magát, mint pl. a Baccaratban, vagy mondjuk egy jelentkező vetélytársnőjét mérgezte volna meg.

Az imígyen támadt izgató kaland lényegtelen, a fő dolog az az elfajult házassági viszony, melynél a hódítást csak egy erős rázkodás leszi befejezté. Mégis e kaland olyan mesteri művészettel van az alapeszméjével összeillesztve, hogy az ember szinte észre sem veszi a raffinált építmény eresztékeit. A cselekmény annyira lebilincseli az ember érdeklődését, hogy minden idegszállával részt vesz az eseményekben, de Bernstein nem él vissza a halgatóni extázisával, hanem a legjózanabb okoskodással és a legtermészetesebb párbeszédekkel fejti ki a maga igazát.

Az előadásról a legjobbat mondhatjuk. Fáti Flóra megragadó természetességgel, a legmodernebb felfogással és a legközvetlenebb eszközökkel kreálta a tolvaj nőt. Játéka elsőrangú és abszolút becsű alakítás volt, úgy a beszéde s mint a néma jelenelekben. Takács Mariska jelentéktelen szerephez jutott. Komjáthy János — Richardja nem volt tökéletesen kidolgozva, nem különösen a II. felvonás kitérésénél, ahol többször vétette el a természetes hangot. Persze csak cum grano salis mérhetjük a Komjáthy tévedését, de nála ez is számba jön. Szeghő Endre kifogástalanul jó volt. Rácz dr. gyönyörtelen mondta el és játszta meg szerepét. Czobor Ernő — Fernandot — igen rokonszenvesen, komoly értékességgel alakította. (—r.)

Primadonna verseny.

Megindult a szavazás.

A Napló felhívására szerkesztőségünkhez a mai napig beérkezett:

2479 szavazat. Ebből kapott:

Várad Margit 1335

Kálai Lujza 1144

szavazatot.

Szavazó-lap.

I. kérdés: Ki tetszik a Vig özvegy szerepében? Kálai vagy Várad.

Felelet: _____

II. Ki énekel szebben, ki játszik jobban? Kálai vagy Várad.

Felelet: _____

Szerencsém van a n. é. közönség tudomására hozni, hogy az előnyösen ismert

Nagyszebeni általános Takarékpénztár

képviselőt — Felsőmagyarország egész területére — a mai napon átvettem és kérem, hogy **jelzálogkölesön és záloglevelek elhelyezési ügyekben** egyenesen hozzám, bizalommal fordulni méltóztassanak. Az intézet kölcsönöket a legméltányosabban bonyolítja, a kölcsönkérés által előidézendő becslésért sem előtte, sem utána költséget nem számít.

Az intézet **építkezési kölcsönöket is nyújt**, mely az építető közönség nagy előnyére szolgál.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Rischák Lajos

Kassa, Flórián-u. 14.

a Nagyszebeni általános takarékp. képviselője.

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

összes régi betéteinek kamatlábát

4° -ra emelte **4°** -ra fel

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

MAGÁNYOS HÁZ

egy, esetleg két kis lakással és kerttel MÁRCIUS HÓ 1-től **BÉRBE KERESTETIK.**

Cim a kiadóhivatalban.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFŐZDE ÉS MALÁTAGYAR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a söröző készségeggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e söröződe söre méretik ki.

Azonnali használatra vagy május 1-ére 4 szobás modern lakást

keresek, lehetőleg forgalmas helyen (töltszint)

írásbeli ajánlatok esetleg a helyszínrajzzal együtt „Ganzgyár” jelige alatt a lap kiadóhivatalába címzendők.

Eladó lakásberendezés.

Elköltözés miatt egy jókarban lévő szalon-, iroda-, ebédlő- és hálószoba berendezés olcsón eladó.

Cim: a kiadóhivatalban.

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol, magyar, cseh és lengyel nyelvből az illető nemzetek tanítói által a világhírű „Berlitz”-féle módszer szerint.

Érdeklény biztosítva. Próbáorák ingyen

Jelentkezések naponta délelőt 8–10 óráig s délután 1–4-ig.

Jelentkezni lehet **Vitéz A. könyvkereskedésében.**

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix”. Világkiállítás Páris 1900. 2 arany érem

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR.

ÉRTESETÉS.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy az eddigi 3 1/2 százalékkal emelt kamatlábát 1. hó 1-től

4 százalékra emeltük

és az új betéteket is 4 százalékkal kamatoztatjuk; a betéti-kamatadót az intézet viseli.

Kassa, 1906. november 2.

Az igazgatóság.